

R

**STATUS KATALOG DI PUSAT SUMBER SEKOLAH-
SEKOLAH MENENGAH DI DAERAH KLANG,
SELANGOR DARUL EHSAN.**

ROHAYA BT MOHAMAD DAHALAN
FAKULTI SAINS KOMPUTER & TEKNOLOGI MAKLUMAT
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
APRIL 2004

Disertasi yang diserahkan bagi memenuhi sebahagian daripada keperluan
Ijazah Sarjana Sains Perpustakaan & Maklumat di
Fakulti Sains Komputer & Teknologi Maklumat,
Universiti Malaya
2004

Perpustakaan Universiti Malaya

A511653982

R

**STATUS KATALOG DI PUSAT SUMBER SEKOLAH-
SEKOLAH MENENGAH DI DAERAH KLANG,
SELANGOR DARUL EHSAN.**

ROHAYA BT MOHAMAD DAHALAN
FAKULTI SAINS KOMPUTER & TEKNOLOGI MAKLUMAT
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
APRIL 2004

Disertasi yang diserahkan bagi memenuhi sebahagian daripada keperluan
Ijazah Sarjana Sains Perpustakaan & Maklumat di
Fakulti Sains Komputer & Teknologi Maklumat,
Universiti Malaya
2004

Perpustakaan Universiti Malaya

A511653982

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan mengetahui dengan lebih jelas mengenai status katalog di pusat sumber sekolah-sekolah menengah di daerah Klang, Selangor Darul Ehsan. Seramai 28 (100%) orang guru-guru penyelaras pusat sumber sekolah menengah di daerah Klang telah bertindakbalas terhadap 37 soalan di dalam soal selidik tersebut. Data telah dianalisa menggunakan SPSS Version 11.0. Analisa kajian mendapati bahawa 75% responden sahaja yang mempunyai katalog di PSS mereka. Sejumlah 12 buah PSS mempunyai kad katalog, 3 buah PSS mempunyai katalog elektronik, 6 buah PSS mempunyai kedua-dua jenis katalog itu dan 7 buah PSS tiada mempunyai katalog. Bagaimanapun, hanya katalog elektronik sahaja yang digunakan untuk pencarian maklumat berdasarkan kenyataan 17.9% responden. Hasil kajian juga mendapati bahawa PSS telah menyediakan pelbagai jenis format katalog tradisional untuk digunakan. Kedua-dua jenis katalog yang dikaji telah disediakan mengikut peraturan AACR (35.7% untuk katalog tradisional dan 10.7% katalog elektronik). Kebanyakan PSS yang akan mengautomasi PSS mereka lebih meminati sistem Pustaka (28.6%) sebagai sistem pilihan. Antara masalah yang didapati pula ialah pengguna-pengguna PSS tidak menggunakan katalog untuk pencarian maklumat kerana mereka tidak tahu menggunakan katalog tradisional. Manakala katalog elektronik juga tidak dapat digunakan kerana guru-guru sendiri tidak tahu menggunakan katalog jenis ini, apatah lagi untuk melatih murid-murid untuk menggunakannya. Kajian juga telah mencadangkan beberapa bidang yang harus dikaji pada masa hadapan untuk perkembangan PSS dalam dunia pendidikan bestari.

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the status of catalogs in the secondary school resource centers in the district of Klang, Darul Ehsan. 28 (100%) librarian teachers of the secondary schools in Klang react to the 37 questionnaires given. Data collected was analyzed by using SPSS for Windows version 11.0. Research analysis showed that 75.0% respondents had catalogs in their school resource centers. 12 resource centers had the traditional catalogs, 3 resource centers had the electronic catalogs, 6 had both types of the catalogs, while 7 had no catalogs at all. Furthermore, 17.9% respondents said that only the electronic catalogs were being used in information research. The research analysis also showed that there were different formats of traditional catalogs available in the resource centers. Both types of catalogs were prepared according to AACR rules (35.7% traditional cataloging and 10.7% electronic cataloging). Most of the resource centers planned to use Pustaka (28.6%) as their automation system. The outcomes showed that the users did not use the catalogs as the research tools because they did not know how to use it. The electronic catalogs too were not being used, as the teachers themselves do not know how to use and teach children to use them. Finally, suggestions were forwarded for other researchers to study in order to enhance the resource centers development in the bestari education.

PENGHARGAAN

Syukur alhamdulillah, dengan limpah kurniaNya serta keizinanNya maka penyelidikan ini dapat disempurnakan. Pertamanya, ucapan terima kasih ditujukan kepada pensyarah penyelia iaitu Puan Abrizah binti Abdullah yang telah memberi pandangan, bimbingan dan dorongan kepada penyelidik. Di samping itu tidak lupa diucapkan terima kasih kepada semua pensyarah yang telah mencerahkan ilmu dan bakti sepanjang pengajian di Universiti Malaya.

Terima kasih diucapkan kepada rakan-rakan sekuliah dan rakan-rakan guru di Sekolah Menengah Dato Hamzah, Pelabuhan Klang yang banyak memberi dorongan dan semangat untuk menyelesaikan penyelidikan ini, terutamanya kepada Puan Zaleha Mohd Salleh dan Cik Hasnita Abdullah. Penghargaan juga ditujukan kepada semua pengetua yang memberi keizinan untuk menyelidik menjalankan kajian di sekolah mereka dan juga berbanyak terima kasih diucapkan kepada guru penyelaras PSS yang telah bertindak balas terhadap soal selidik kerana data yang dikumpul sangat berguna bagi penyelidikan ini.

Penghargaan yang tidak ternilai juga ditujukan kepada mereka yang tinggal bersama yang sentiasa bersabar dengan karenah Umi (penyelidik). Kepada suami tersayang, Haji Baharin, yang merupakan teman paling rapat dan setia serta sentiasa memberi keizinan dan sokongan bagi menyempurnakan penyelidikan ini; kepada anak-anak Ehsan, Faiz, Syawal, Atiqah, Diyana, Syafiq, Fudin dan Zharif yang sentiasa menyayangi dan bersabar dengan Umi; kepada Yati yang sentiasa membantu menjaga anak-anak kakak dan kedua ibu bapa **Jazakallahhukhairan** diucapkan kepada mereka.

Tanpa mereka kejayaan tidak akan dikecapi sehingga tahap ini. Segala pengorbanan mereka pasti tidak dapat dilupakan.

Terima kasih semuanya.

Wasallam.

Rohaya binti Mohamad Dahalan

2004

SENARAI JADUAL

Jadual	Tajuk	Muka surat
1.	Peratusan sebab-sebab katalog tidak ada di PSS	69
2.	Bilangan responden yang mempunyai katalog berdasarkan lama perkhidmatan	69
3.	Bilangan responden yang mengikuti kursus tertentu dan mempunyai katalog	70
4.	Statistik penggunaan katalog di PSS	71
5.	Statistik kekerapan bantuan yang diberikan kepada murid-murid semasa menggunakan katalog	72
6.	Statistik katalog yang disediakan di PSS	73
7.	Peraturan yang digunakan untuk mengkatalog bahan	75
8.	Senarai penyedia-penyedia kad katalog	77
9.	Pertambahan bilangan katalog berdasarkan situasi	78
10.	Sistem automasi yang digunakan di PSS	80
11.	Peraturan yang digunakan untuk mengkatalog bahan secara elektronik	82
12.	Penggunaan automasi dalam pengurusan PSS	83
13.	Penggunaan e-katalog oleh guru-guru di PSS	84
14.	Cara pencarian maklumat dilakukan di PSS	85
15.	Nama-nama sistem yang menjadi pilihan responden	89
16.	Bilangan PSS yang mempunyai katalog	95
17.	Bilangan PSS yang berautomasi dan tidak berautomasi	96

NAMA SINGKATAN

AACR	Anglo American Cataloguing Rules
BTP	Bahagian Teknologi Pendidikan
DAO	Dissertation Abstracts Ondisc
ERIC	Educational Resources Information Centre
ICT	Information Communication and Technology
JAIS	Jabatan Pendidikan Agama Islam
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
LC	Library of Congress
LISA	Library Information Science Abstracts
MALMARC	Malaysian Machine Readable Cataloguing
MARC	Machine Readable Cataloguing
MIMOS	Malaysian Institute of Microelectronics System
OPAC	Online Public Access Catalogues
PNM	Perpustakaan Negara Malaysia
P&P	Pengajaran dan pembelajaran
PPS	Penyelaras Pusat Sumber
PSPN	Pusat Sumber Pendidikan Negeri
PSS	Pusat Sumber Sekolah
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SPSS	Statistical Package for Social Sciences
STPM	Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia

KANDUNGAN

ABSTRAK	i
ABSTRACT	ii
PENGHARGAAN	iii – iv
SENARAI JADUAL	v
NAMA SINGKATAN	vi
BAB	
SATU: PENGENALAN	
LATARBELAKANG	1
PERANAN PERPUSTAKAAN PUSAT SUMBER SEKOLAH (PSS)	2
PERANAN PENYELARAS PSS & GURU PERPUSTAKAAN DALAM PENDIDIKAN	4
PERANAN MAKLUMAT & KEMAHIRAN MAKLUMAT	6
PERNYATAAN MASALAH	11
SIGNIFIKAN PENYELIDIKAN	14
OBJEKTIF PENYELIDIKAN	18
KAEDAH PENYELIDIKAN	18
PERSOALAN PENYELIDIKAN	19
BATASAN PENYELIDIKAN	20
DEFINISI	21
KESIMPULAN	24
DUA: KAJIAN LITERATUR	
PENDAHULUAN	26
PERANAN PENYELARAS PSS	27
SEJARAH KATALOG AUTOMASI PERPUSTAKAAN	32

KATALOG & AUTOMASI PERPUSTAKAAN DI MALAYSIA	36
PENGGUNAAN ICT DALAM PERPUSTAKAAN DI MALAYSIA	40
KAJIAN MENGENAI STATUS KATALOG & AUTOMASI	50
KESIMPULAN	57
 TIGA: KAEADAH PENYELIDIKAN	
PENDAHULUAN	59
REKABENTUK KAJIAN	60
POPULASI & PERSAMPELAN	61
PROFIL PERSAMPELAN	62
INSTRUMEN PENYELIDIKAN	63
PENGUMPULAN DATA	64
KESAHIHAN PENGUMPULAN DATA	65
ANALISA DATA	65
KESIMPULAN	66
 EMPAT: ANALISA DATA	
PENDAHULUAN	67
STATUS KATALOG PUSAT SUMBER SEKOLAH MENENGAH	68
PENGGUNAAN KATALOG UNTUK PENCARIAN MAKLUMAT	71
STATUS KATALOG TRADISIONAL	73
STATUS KATALOG ELEKTRONIK	79
PENGGUNAAN KATALOG ELEKTRONIK ATAU E-KATALOG	84
PENGAUTOMASIAN PUSAT SUMBER SEKOLAH	88
KESIMPULAN	90

LIMA: KESIMPULAN DAN CADANGAN

RINGKASAN PENYELIDIKAN	93
RINGKASAN PENEMUAN	95
RUMUSAN & IMPLIKASI KAJIAN	99
CADANGAN PENYELIDIKAN	101
KESIMPULAN	104
BIBLIOGRAFI	106 – 113
LAMPIRAN	
APPENDIX A : SENARAI SEKOLAH	114 – 115
APPENDIX B : SURAT KEBENARAN DARIPADA KEMENTERIAN PENDIDIKAN	116 – 117
APPENDIX C : SURAT KEBENARAN MENGGUNAKAN SAMPEL KAJIAN KEPADA JABATAN PENDIDIKAN SELANGOR	118 – 119
APPENDIX D : SURAT KEBENARAN DARIPADA JABATAN PENDIDIKAN SELANGOR	120
APPENDIX E : SURAT KEBENARAN MENGGUNAKAN SAMPEL KAJIAN KEPADA JABATAN AGAMA ISLAM SELANGOR	121
APPENDIX F : CONTOH BORANG PENILAIAN ANUGERAH PUSAT SUMBER SEKOLAH CEMERLANG 2002	122 – 133
APPENDIX G : SURAT IRINGAN PERMOHONAN MEMBUAT KAJIAN KE SEKOLAH-SEKOLAH	134
APPENDIX H : BORANG SOAL SELIDIK	135 – 149